

(Kr. I)

- (1) *Kam jdeš? Domů. (2) učitel.ka*
Kolik je hodin? Pět.
- (3) *Na jaké písmeno končí slovo rak? – K.*
Kterým sufixem se v češtině tvoří rozkazovací způsob druhé osoby množného čísla? – Te.
pampeliX Xredý. Co doplníš za X, aby to byla česká slova? – Ška.
- (4) *Petr dal Pavlovi knihu. – Komu knihu dal? – Pavlovi.*
- (5) *Petr mi dal knihu. – Komu knihu dal? – Mně. × (6) Petr vám dal knihu. – Komu dal knihu? – Vám.*
Petr se holí. – Koho Petr holí? – Sebe.

(Kr. II)

- (7) *the linguist the famous linguist*
this linguist this famous linguist
that linguist that famous linguist
- (8) *What do you want? – This.*
Do you want this? – (zakroucení hlavou). That.
- (9) *Koupu se doma. × (10) Smál se rád.*
Koupu psa doma.
- (11) *This book. My book.*
This. Mine. (Which book do you want?)
- (12) *čaj s mlékem*
čaj bez mléka
- (13) *Máš-li čas, půjdeme do kina.*
Pokud/Jestli máš čas, půjdeme do kina.
**Pokud máš-li čas, půjdeme do kina.*
- (14) *the common.est*
the most common

(Kr. III)

- (15) *Auto jede do kopce. × Do konce jede auto. × Do kopce auto jede.*
*učitel.ka × *itel.ka.uč nebo *uč.ka.itel apod.*
- (16) *Jack kills a terrorist. × A terrorist kills Jack. × *Jack a terrorist kills.*
*the Sun × *Sun the*
- (17) *podařilo by se mu to × *podařilo se mu to by*
*před školou × *školou před*
- (18) *Včera jsem byl doma. (Co jsi včera dělal?)*
Doma jsem byl včera. (Proč dnes nebudeš doma?)
- (19) *finština (ugrofinský jazyk)*
mene.t „ty jdeš“ × e.t mene „ty nejdeš“
(srov. Koupeš se? × Kdy se koupeš?)
- (20) *litevština (baltský jazyk)*
skutuo.sī „holím se“ ne.sī.skutu „neholím se“
skutie.sī „holíš se“ ne.sī.skuti „neholíš se“

- (21) chintang (sino-tibetský jazyk, Nepál)
 (a) **a.ma.im.yokt.e**
ma.a.im.yokt.e
 obojí „Nespal jsi.“
a = 2. osoba, *ma* = negace, *im* = spát, *yokt* = negace, *e* = minulý čas
- (b) **u.kha.ma.cop.yokt.e** **ma.u.kha.cop.yokt.e**
u.ma.kha.cop.yokt.e **kha.ma.u.cop.yokt.e**
kha.u.ma.cop.yokt.e **ma.kha.u.cop.yokt.e**
 všechno „Neviděli nás.“
u = 3. osoba mn. č., agens, *kha* = 1. osoba mn. č., paciens, *ma* = negace,
cop = vidět, *yokt* = negace, *e* = minulý čas)
- (22) *Mallorca is a tourist island.*
A tourist island is Mallorca.
Which tourist island have you visited recently?
- (23) 'tourist ,island „turistický ostrov“ × 'island ,tourist „ostrovní turista“
 'garden ,flower „zahradní květina“ × 'flower ,garden „květinová zahrada“
- (24) Kompozita Syntagmata
 'black ,bird „kos“ ,black 'bird „černý pták“
 'hot ,dog „hotdog“ ,hot 'day „horký den“
- (25) *Je to sice starý morous, ale proti ženám nic nemá.* × *Je to sice morous starý, ale proti ženám nic nemá.*
Je to sice starý mládenec, ale proti ženám nic nemá. × **Je to sice mládenec starý, ale proti ženám nic nemá.*
- (26) angl. *sister-in-law* → *sister-in-laws* × *sisters of my father*
 fr. *grand-route* „dálnice“ → *grand-routes* „dálnice (pl.)“ × *grandes routes* „velké cesty“
 č. *dám to starému mládenci* × *ve staromládeneckém pokoji*
 ale
jakýkoliv → *jakýmikoliv*, *jakýmkoliv*

(Kr. IV)

- (27) *můj pes* → *můj velký pes*
velkoobchod → ???
- (28) *poučit* → *ponaučit*
spát → *spávat*
 fr. *dormons* „spíme“ → *dormions* „spali jsme“
- (29) angl. *very X good Y food* → *very good fresh food*
velmi X dobré Y jídlo → *velmi dobré čerstvé jídlo*
- (30) (a) (b)
stará X panna *stará X dívka* (např. *stará moudrá dívka*)
starý X mládenec *starý X muž* (např. *starý hodný muž*)
- (31) *fun-fucking-tastic*
Cindy-bloody-rella
- (32) pawnee (kaddoský jazyk, Oklahoma, USA)
 (a) *rīks* „šíp“
 (b) *tā.t.u.kut* „uřízl jsem to pro tebe“
 (c) *tā.t.u.rīks.kut* „uřízl jsem tvůj šíp“
tā = označení indikativu, *t* = 1. osoba j. č., *u* = označení benefaktivu (dativu),
kut = „uříznout“

(33) mohawkština (irokézský jazyk, Ontario, Kanada)

(a) *Thetáre? waʔ.ke.nakt.a.hnínu.ʔ*
Včera jsem koupil [*hnínu*] postel [*nakt*]
„Já jsem si koupil postel.“

(b) *Thíkλ λ.ye.nakt.núhweʔ.neʔ*
tato bude se jí postel [*nakt*] líbit
„Toto postel se jí bude líbit.“

(c) *Aséhtsi λ.ye.nakt.núhweʔ.neʔ*
nová bude se jí postel [*nakt*] líbit
„Nová postel se jí bude líbit.“

(Kr. V)

(34) sufix *-ům* + substantiva (*pánům*)
prefix *nej-* + příd. jm., (*nejlepší*) a příslovce (*nejvíc*)
angl. prefix *un-* + přídavná jména (*unhappy*)
angl. sufix *-able* jen ke slovesům (*manageable*)

(35) *nej-* × *very* (*very beautiful, very quickly*)
zvrtné *se/si* v češtině
prefix *ne-* (*neochota, nejednotný, neumět*)

(36) *Budeš-li hodný, dám ti čokoládu.*
Ne-li, dostaneš nařezáno.
Prázdná-li stodola v zimě, na jaře je nouze.
Listonoš byl vyslýchán, mnoho-li dopisů přišlo na Tomáše.

(37) angličtina

(a) posesivní *'s*
Elisabeth's crown „Elisabethina koruna“
the Queen of England's crown „koruna královny Anglie“
someone who is from a royal family's crown „koruna někoho, kdo je z královské rodiny“

(b) *-ish*
old maid „stará panna“ → *old maidish* „staropanenský“
twenty five-ish „kolem 25 roků“
in the middle-ish „zhruba uprostřed“

(c) agentivní *-er*
ban-the-bomber „zastánce hnutí pro zákaz atomových bomb“
kill-the-richer „zastánce názoru, že bohatí by se měli zabíjet“

(38) čeština

je třeba → *jetřebismus* *po lopatě* → *polopatičtěji*
vlez do prdele → *vlezdoprdelismus*

(39) *stará panna* → *staropanenský*
máš názory jako dítě → *máš dětské názory*
máš názory jako stará panna → *máš staropanenské názory*
×
máš názory jako starý muž → **máš staromužské názory*

(Kr. VI)

(40) *Tuhle knihu si musíš koupit a přečíst!* (tj. *Tuhle knihu si musíš koupit a přečíst si!*)
starší a mladší sestra (tj. *starší sestra a mladší sestra*)
budeš sedět a mlčet (tj. *budeš sedět a budeš mlčet*)

(41) **dám to Petr a Pavlovi* (tj. vynechání *-ovi* u *Petrovi*)
**vyhraje lepší a nejrychlejší* (tj. vynechání *nej-* u *nejlepší*)
**jdě a bavte se* / **jděte a bav se* (tj. vynechání *-te* u *jděte* nebo *bavte*)
angl. **he come and goes* / **he comes and go* (tj. vynechání *-s* u *comes* nebo *goes*)

- (42) *Petr se vykoupal a oholil (se).*
Dám-li ti peníze a utratíš(-li) je, další nedostaneš.
- (43) *Budeš se veselit a smát.*
Budeš křičet a smát se.
- (44) turečtina (turkický jazyk)
- (a) *kum ve çakıl.ci*
(kum.ci ve çakıl.ci)
„dodavatel písku a štěrků“
kum = písek, *ve* = a, *çakıl* = štěrk, *ci* = označení profese
- (b) *kedı ve köpek.ler.im.e*
(kedı.ler.im.e ve köpek.ler.im.e)
„mým kočkám a psům“
kedı = kočka, *ve* = a, *köpek* = psi, *ler* = množné číslo, *im* = můj, *e* = dativ
- (45) němčina
<i>trink- und essbar</i>	<i>arbeits- und mittellos</i>
<i>(trinkbar und essbar)</i>	<i>(arbeitslos und mittellos)</i>
„pitný a požitelný“	„bez práce a bez prostředků“
- (46) **při- a odjela* (tj. *přijela a odjela*)
**vodíme a -te* (tj. *vodíme a vodíte*)
- ale
- (47) *před- a porevoluční vývoj*
angl. *pro- and anti-war* „proválečný a protiválečný“
něm. *be- und entladen* „nakládka a vykládka“
- (48) *velko- a maloobchod // velko- nebo maloobchod*
modro- a červenobílý // modro- nebo červenobílý
pět- nebo šestkrát // pět- až šestkrát větší
- ale
- (49) **stará a mladá panna* (ve smyslu „stará panna a mladá panna“)
- (50) *?Nemám rád staré mládence a panny.* (ve smyslu „nemám rád staré mládence a staré panny“)

(Kr. VII)

- (51) *Lenka si koupila nový dům a hned se v něm [tj. v domě] zabydlela.*
Petr snědl můj koláč a svůj [tj. koláč] si nechal na potom.
- (52) *Koupil si sklenici piva, i když ho nikdy nepil.*
**Koupil si pivovar, i když ho [tj. pivo] nikdy nepil.*
Koupil si vařič mléka, i když ho nikdy nepije.
**Koupil si mlékovar, i když ho [tj. mléko] nikdy nepije.*
- (53) *Ne všichni klausovci s jeho [tj. Klause] názory souhlasí.*
- (54) *Instead of being soulful, this new movie lacks one [tj. soul].*